



### Capri no és Capri

La nota de la contracoberta de la novel·la *Un dimarts*, de Joan Rendé, llibre publicat per Proa, diu que els protagonistes es diuen Capri i Raquel. El lector descobrirà, però, que es diuen Carpi –Estanislau Carpi– i Rachel. També parla de Capri i de Raquel la pàgina web de Proa.

### La UPF tira pel dret

La Universitat Pompeu Fabra fa dir a l'abbé Prévost: "Em vaig girar cap al racó de la cambra on seia aquell jove. No havia vist mai una imatge més viva de la pena." (*Manon Lescaut*. "Biblioteca Pompeu Fabra". Traducció de Lluís Maria Todó, director de la col·lecció.) Entre la primera frase i la segona, l'autor diu: "Il paraissait enseveli dans une rêverie profonde." És a dir, com va traduir Domènec Guansé l'any 1928: "Semblava enfonsat en una preocupació molt greu."

### Demà serà un altre nyap

Francesc Torres Monsó i Paco Torres Monsó són dues persones diferents, segons l'índex onomàstic del llibre *Demà serà un altre dia*, de Guillem Terribas, publicat per Ara Llibres.

### No saben jugar fort

El DIEC2 afegeix a la definició de posar diners al joc de cartes del verb *envidar* –"fer un envit"– els exemples "Envido tres euros" i "Envidot", sense adonar-se que, per fer-los creïbles, calia corregir la coixa definició fabriana del substantiu *envit*: "Invitació a apostar un nombre de punts convingut o una quantitat determinada". Amb la invitació no n'hi ha prou, cal que el que invita aposti punts o diners. Quan es diu "Envido tres euros" o "Envidot", no es fa una invitació, només, sinó que, com diu l'Alcover-Moll a *envit* i a *envidar*, s'hi posen diners, és a dir, es posa o s'ofereix una quantitat de diners al joc de cartes, perquè els altres jugadors n'hi posin una d'igual.

## La reedició del Fabra rescata quatre fascicles d'un diccionari del IEC avortat, obra també de Fabra

Jordi Mir i Joan Solà han decidit d'incloure, dins la col·lecció d'*Obres completes* de Pompeu Fabra, els quatre únics fascicles que es van arribar a fer –dos van poder ser impresos i els altres dos es van quedar en galeres– del diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans avortat per la dictadura de Primo de Rivera (1923-1930). Els dos directors de la col·lecció consideren que, si més no pel que fa al redactat, és versemblant que aquest material lexicogràfic sigui obra principalment de Fabra, atès que la part comuna del seu *Diccionari general de la llengua catalana*, aparegut al cap d'uns quants anys, n'és una versió pràcticament idèntica, amb una mica de reducció dels continguts.

Les 67 pàgines que abasten els quatre fascicles –de l'article "a" a l'article "aquer-se"– han estat reproduïdes en facsímil en el volum 5 i precedeixen la reproducció, també en facsímil, del *Diccionari general de la llengua catalana*.

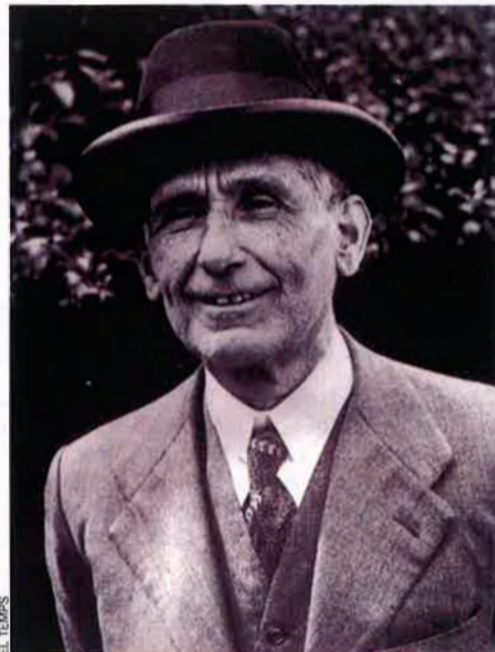
No era, aquest diccionari del IEC avortat per la dictadura militar, l'ambiciós i exhaustiu diccionari del IEC que encara ara esperem, sinó un diccionari més reduït, que s'havia de titular *Diccionari de la llengua literària*. La Secció Filològica del IEC hi treballà del 1918 al 1924 i, a més de la lletra "a" també s'havia ocupat de la "b" i la "c". El va redactar Fabra, ajudat de Manuel de Montoliu i Carles Riba. Els dos primers peces van ser impresos en plena dictadura, per tal de justificar que el diccionari anava endavant i per veure si en salvaven la continuació, però fou endebades i quedà definitivament suspès.

Va ser llavors quan, estimulat per membres de la Secció Filològica i per més gent, Fabra va decidir, d'acord amb l'editor Antoni López Llausàs, de confeccionar-ne un de no tan ambiciós però que cobrís les necessitats peremptòries dels professionals.

El diccionari Fabra, aparegut el 1932, mostra una forta dependència del *Diccionari de la llengua literària*. Tant pel que fa a la nomenclatura com a la microestructura, segons l'estudi de Joan Veny inclòs en el volum. Per exemple, Fabra en calca les definicions, amb algun lleu canvi.

Però no es limita a copiar-lo a ulls clucs, sinó que hi afegeix i en suprimeix entrades, i també en suprimeix o hi acomoda els exemples d'autoritats.

L'estudi de Veny permet de resseguir, pas a pas, el procés previ a l'elaboració del diccionari Fabra, i també la història de les reedicions. Una segona anàlisi enriqueix el volum. Es tracta d'una descripció detallada de les característiques del Fabra elaborada per Germà Colón. En apèndix, s'inclouen les dues llistes d'esmenes, addicions i supressions per a la nova edició del seu diccionari que Fabra va enviar al IEC, el 1946 i el 1948, des de l'exili a Prada de Conflent, llistes que intentava consensuar amb Joan Coromines. La col·lecció d'*Obres completes* de Pompeu Fabra és una obra del IEC editada per un grup de cinc editorials, Enciclopèdia Catalana, Proa, Moll, 3i4 i Edicions 62.



Abans de fer el seu diccionari, Fabra va començar a redactar el frustrat *Diccionari de la llengua literària* del IEC.

Lluís Bonada